

Drwy e-bost

I engagement@tfw.wales
Rebecca.Colmer@tfw.wales

Dyddiad: Hydref 2026

Annwyl Dîm Ymgysylltu Trafnidiaeth Cymru

YMATEB CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD I'R YMGYNGHORIAD AR Y CYNIGION I DDIWYGIO'R GWASANAETH BWS

Diolch i chi am y cyfle i ymateb i'r ymgynghoriad ar y cynigion i ddiwygio'r gwasanaeth bws. Gellir gweld ymateb Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd isod. Y bwriad yw ategu at yr ymatebion gan y chwe awdurdod lleol yng ngogledd Cymru, a byddem yn cefnogi unrhyw newidiadau penodol i neu bryderon am y cynigion a godwyd gan awdurdodau unigol o'r rhanbarth yn eu hymatebion.

Cyfle i Ymgysylltu

Mae uwch swyddogion Trafnidiaeth Cymru wedi mynychu nifer o gyfarfodydd o Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol y CBC i ddiweddarau Aelodau am y cynigion sydd wedi eu datblygu ar gyfer y rhwydwaith masnachfaint bysiau. Roedd masnachfreintio yn rhoi cyfle go iawn i wella gwasanaethau bws i gymunedau yn y gogledd ac felly croesawyd yr ymgysylltiad yma gyda'r aelodau a hoffem wahodd Trafnidiaeth Cymru i gyfarfodydd yn y dyfodol fel y daw canfyddiadau'r ymgynghoriad i'r amlwg ynghyd â'r cynigion terfynol i weithredu yn cael eu datblygu.

Yn ogystal, mae'r gweithio agos gyda swyddogion ar lefel yr awdurdod lleol ar y rhwydwaith sylfaen wedi caniatáu i wybodaeth leol siapio'r cynigion, ac fe groesawyd hyn.

Fodd bynnag, fel y corff sy'n gyfrifol am gynllunio trafndiaeth strategol ar draws y rhanbarth, mae yn siomedig nad yw Uchelgais Gogledd Cymru wedi bod yn ymgysylltu ar lefel swyddogion ar ddatblygiad y cynigion cyn iddynt fynd allan i ymgynghori gyda'r cyhoedd.

Yn olaf, ynglŷn ag ymgysylltu, mae wedi bod yn braf gweld y niferoedd a ddaeth a lledaeniad daearyddol y digwyddiadau galw heibio i'r cyhoedd a gynhaliwyd fel rhan o'r broses, yn ogystal â faint o wybodaeth a ddarparwyd ar-lein. Mae hyn wedi caniatáu i bobl o gymunedau ar draws y gogledd i ymgysylltu â'r ymgynghoriad pwysig hwn.

Dyheadau'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol

Cydnabuwyd pwysigrwydd y newid i fasnachfreintio yng Nghynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru, drwy Bolisi PT1, oedd yn ymrwmo i "weithio gyda Thrafnidiaeth Cymru a Llywodraeth Cymru i gefnogi cyflwyniad masnachfreintio bysiau yng ngogledd Cymru, a ddylai gynnwys cyllid aml-flwyddyn fyddai'n rhoi sicrwydd i'r cyhoedd sy'n teithio, yr awdurdodau a gweithredwyr."

Roedd y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol yn nodi ein dyhead am y rhwydwaith fysiau yr hoffem ei gweld yng ngogledd Cymru a'i chyflawni drwy'r cyfleoedd mae masnachfreintio yn eu cynnig.

- **Polisi PT2:** Dylai pob bws newydd sy'n cael ei gyflwyno yng ngogledd Cymru fod yn ddi-allyriadau. Pan fo bysiau newydd yn welliant hirdymor, dylid chwilio am gyfle i ail-bweru'r fflyd gyfredol.
- **Polisi PT4:** Bydd y Rhwydwaith Trawsnewid Gwasanaeth Bws yn cael ei chyflwyno yng ngogledd Cymru. Bydd hyn yn cynnwys rhwydwaith craidd o wasanaethau rhwng ac o fewn aneddeleoedd mawr a safleoedd cyflogaeth gydag amllder o ddau i bedwar bws yr awr, yn ymestyn i gyda'r nos.
- **Polisi PT5:** Bydd gwasanaethau bws y dyfodol yng ngogledd Cymru yn cynnwys yr isod:
 - Amllder uchel ac oriau gweithredu hir
 - Amseroedd ymadael rheolaidd/cyson
 - Amserlenni ar ddydd Sul mor agos at amllder gwasanaeth yn ystod dyddiau'r wythnos â phosib i gefnogi'r galw o gymudo, hamdden a'r economi ymweld
 - Wedi'u cydlynu i ddarparu amserlen synhwyrol
 - Lleihau amseroedd teithio rhwng y mannau gwreiddiol a'r cyrchfannau gyda'r galw uchaf
 - Defnyddio llwybrau uniongyrchol sy'n aros yr un fath drwy'r dydd
 - Bydd y llwybr yn mynd drwy gyfnewidfeydd trafndiaeth a gorsafoedd rheilffordd
 - Wedi'u hintegreiddio gyda'r gwasanaethau bws lleol a thrafnidiaeth sy'n ymateb i'r galw deinamig
 - Yn gyfforddus ar gyfer teithiau hir

Nid yw'r cynigion a amlinellir yn yr ymgynghoriad presennol yn mynd mor bell â chyflawni'r uchelgeisiau hynny; mae'r cynigion sy'n destun yr ymgynghoriad yn debyg iawn i'r rhwydwaith presennol – os nad yn union yr un fath ag ef – yn y rhan fwyaf o Ogledd Cymru. Er cydnabod bod y rhwydwaith a'r patrymau gwasanaeth arfaethedig yn adlewyrchu'r cyllid sydd ar gael, mae angen rheoli disgwyliadau'r cyhoedd o ran graddau'r gwelliannau sy'n bosibl drwy drefniadau masnachfaint ar hyn o bryd.

Hoffem weld cynigion gan TrC a Llywodraeth Cymru a fydd yn gwella'r rhwydwaith a'r ddarpariaeth gwasanaethau ledled Gogledd Cymru yn y dyfodol. Yn ogystal â hyn, hoffem gael sicrwydd y bydd cyllid gan Lywodraeth Cymru ar gael yn y dyfodol i gefnogi rhwydwaith gwell ar ôl i'r trefniadau masnachfaint fod ar waith.

Ynglŷn ag ariannu, dylid nodi gan fod rhai teithiau ar hyn o bryd yn cael eu gweithredu yn fasnachol, nid ydynt angen unrhyw arian ar y funud. Bydd hyn yn newid pan fo'r llwybrau hynny yn cael eu cynnwys mewn pecynnau masnachfaint, ac mae angen i Lywodraeth Cymru a Thrafnidiaeth Cymru gydnabod na fydd hi'n bosibl cyflawni rhwydwaith bysiau tebyg at ei debyg yn y dyfodol o fewn y drefn ariannu sy'n bodoli ar hyn o bryd. Er mwyn ymdrin â hyn, dylai Llywodraeth Cymru geisio ymrwymo i ariannu pellach ac aml-flwyddyn fel bod trafndiaeth gyhoeddus yn gallu symud ymlaen.

Y Rhwydwaith Arfaethedig a Phatrymau Gwasanaeth

Bydd rhai o'r newidiadau gwasanaeth arfaethedig yn golygu newid i deithiau sydd ar hyn o bryd yn rhai uniongyrchol. Ble fo'r newidiadau hyn yn achosi anhwylostod, e.e. cost, oedi neu ansicrwydd i'r teithiwr, dylai'r anhwylostod hwn gael ei leihau. Er enghraifft, mae gwasanaethau F19 ac F18 ar hyn o bryd yn cysylltu pentrefi yn Sir y Fflint gyda'r Rhyl. O dan y cynigion newydd, byddai angen newid ym Mhrestatyn i wasanaeth sydd ar hyn o bryd yn cael ei redeg gan weithredwr gwahanol. Ni

ddylai fod cosb ariannol i deithwyr sydd angen gwneud y newid hwn. Yn amlwg gellid mynd i'r afael â hyn drwy'r cynigion tocynnau integredig sy'n cael eu datblygu gan Drafnidiaeth Cymru.

Ar Ynys Môn, mae'r Cyngor wedi cynnal cynllun peilot gan ddefnyddio Cronfa Trafnidiaeth Leol sy'n wasanaeth trafndiaeth ymateb i'r galw yng Nghymru, a weithredir mewn cymunedau bychain ger yr A5. Digwyddodd hyn ar ôl i'r gweithredwr masnachol roi'r gorau i wasanaethu'r cymunedau hyn ar sail fasnachol gan nodi oedi, niferoedd isel o deithwyr a thrafferthion gyda cheir wedi parcio neu ffyrdd cul fel rhesymau. Mae'n siomedig nad yw'r rhwydwaith masnachfaint arfaethedig yn gwasanaethu'r cymunedau hyn.

Mae gwasanaethau ar draws y ffin i Loegr yn rhan hanfodol o'r rhwydwaith trafndiaeth yng ngogledd Cymru. Mae hyn yn adlewyrchu'r nifer fawr o bobl sydd yn symud ar draws y ffin i weithio, amser handden, gweld teulu a mynediad at wasanaethau. Ni ddylai gwasanaethau bws ar draws y ffin fod o dan unrhyw anfantais pan fyddant yn croesi'r ffin i Gymru oherwydd unrhyw newid anfwriadol i'r rhan o'r siwrnai yn Lloegr.

Mae'n ymddangos fod yna rai gwallau neu anghysondebau yn y cynnyrch a gyhoeddwyd. Er enghraifft:

- Ar y map rhyngweithiol ym Mhrestatyn, mae'r llwybrau ar gyfer gwasanaethau 11 a 35/36 yn adlewyrchu'r llwybrau blaenorol cyn i'r rhain gael eu newid. Os fydd y rhain yn cael eu newid yn ôl wedi masnachfreintio, nid yw hyn yn cael ei ddangos yn y rhan newidiadau arfaethedig.
- Mae hyn hefyd yn gywir ar gyfer y gwasanaeth 11F, mae'r map yn awgrymu amllder gyda 1 funud rhyngddynt.
- Mae yna ardal Fflecsi fechan iawn yn cael ei dangos yn Saltney Ferry ar y map.

Byddem hefyd yn annog adolygiadau o'r ardaloedd fflecsi i ganiatáu symudiadau dros y ffin i rai gwasanaethau lle nad yw cymunedau o angenrheidrwydd yn edrych ar drefi yn ardal eu hawdurdod lleol, ond ar drefi mewn ardal awdurdod cyfagos. Dylai masnachfreintio a gweithio'n rhanbarthol drwy'r CBC ddarparu cyfle i sicrhau bod gwasanaethau yn adlewyrchu'r teithiau mae pobl eisiau eu gwneud ac nad ydynt yn cael eu cyfyngu gan derfynau gwleidyddol.

Unwaith eto, diolch i chi am y cyfle i ymateb i'r cynigion hyn ac am ymgysylltu yn rhanbarthol gyda ni. Os hoffech gael rhagor o wybodaeth am gynnwys yr ymateb hwn, neu am drafodaeth bellach, mae croeso ichi gysylltu ag Adam Graham, Uwch Swyddog Trafnidiaeth Uchelgais Gogledd Cymru yn AdamGraham@uchelgaigogledd.cymru

Yn gywir,

Y Cyngorydd David A Bithell
Cadeirydd yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol

